

Vroeger was het niet veel anders

Wat komt er ieder jaar weer wat over ons heen nadat de resultaten bekend zijn van de finale van het Eurovisie Song Festival. Het lijkt erop dat er niet meer zinnig gestemd kan worden op wat als liedjes is gehoord, maar vooral gekeken wordt naar de uitdossing van de zangers, zangeressen of groepen. Het zal me een worst wezen of de Oostenrijker, die zo graag als Oostenrijkse zich tentoonstelt, dit jaar echte tranen had of ze veinsde. Wat me wel interesseert is wat deze baardvrouw als positie had gekregen als die gekozen uitdossing en baardgroei niet was vertoond. Maar dergelijke groots opgezette programma's, vol zang en show, hebben altijd al de nodige - vaak negatieve - publiciteit getrokken.

In de tijd dat alles op de televisie nog zwart-wit was en we nog op lange na niet de keuze aan programma's hadden dan datgene waar we nu mee overspoeld worden, was er jaarlijks een uitzending van het Grand Gala Du Disque te zien en te horen via televisie en radio. Een programma dat organisatorisch door Willem Duys werd begeleid en waarbij hij tal van internationale en nationale sterren op liet treden. Het werd op 12 oktober vanuit het Kurhaus in Scheveningen uitgezonden, waarbij de presentatie in handen was van Karin Kraaykamp en Willem Duys. Voor de toespraken was Godfried Bomans ingehuurd.

Eén van de optredende artiesten was de cabaretier Wim Sonneveld die als 'Zingende Frater Venantius uit Schin op Scheul' op de lachspieren van vele aanwezigen in de zaal, als wel aan de buis, werkte. Maar toch ook weer niet allemaal want de maandag erop werd er door journalisten in sommige kranten schande gesproken van deze vorm van Godsschennis. Ook kregen de diverse omroepen de volgende dagen diverse boze telefoontjes en zelfs opzeggingen te verwerken. In doorsnee waren de mensen, die telefoneerden, van mening dat Sonneveld met zijn persiflage de grenzen van eerbied voor een andere mening had overschreden.

Laat op de zaterdagavond waren er al telefoontjes binnengekomen over de verandering van de programmering. In de pauze van het festival was er een aflevering gepland, waarbij inspecteur Le Clerk een van zijn avonturen zou gaan beleven. De AVRO besloot echter dit programma te laten vervallen voor een minder ontspannend onderwerp, een verhandeling over de toen recente loononderhandelingen.

Maar er waren ook positieve reacties terug te vinden in de geschreven pers, zoals op maandag 14 oktober in de Telegraaf, waarin men wees op de uitstekende relatie tussen de grammofoonmaatschappijen en de televisie, waardoor andermaal het prachtige festival tot een succes was geworden. De journalist van het Parool die het Grand Gala Du Disque had bijgewoond, toonde kritische noten: 'Hoe knap ook een aantal onderdelen van deze avond (en nacht) was, als het geheel was het een bizarre en verladen vertoning. Willem Duys bewees toch weer teveel artistieke hooi op zijn commerciële vork te hebben genomen en dat een ratjetoe van zoveel uiteenlopende ingrediënten toch wat zwaar op de maag valt.'

Ondermeer was er goed aanbod aan buitenlandse artiesten aanwezig. Françoise Hardy, Petula Clark, de Zweedse Spotnicks, Trini Lopez, Rocco Granata en Sarah Vaughn, om er een paar te noemen. Opmerkelijk goed was, tussen alle internationale artiesten, het optreden van Corry Brokken. Maar de kritische noot in het Parool richtte zich vooral op de uit Duitsland afkomstige, met een Amerikaans paspoort reizende, Marlène Dietrich, die aangekondigd was als de ster van de avond, maar toch tegen viel: 'Haar optreden was voor het uiterlijk wel indrukwekkend, maar bij nader inzien was het toch wel voor het grootse deel legende en routine. Zowel haar optreden als haar programma stelde toch teleur en het was ook duidelijk dat de grillen van de prima donna haar niet vreemd zijn.'

Marlène Dietrich had allerlei eisen gesteld aan haar optreden in het Kurhaus; zo eiste ze op de dag van de repetities dat er niemand in de

zaal mocht zijn als zij stond te repeteren. Bovendien is zij na afloop woedend op Willem Duys geweest, omdat door zijn toedoen Sarah Vaughn plotseling de show had gestolen. Die stond officieel niet als optredende gast gepland en werd door Duys als verrassing uit de zaal gehaald om een aantal liedjes te zingen. Bovendien had Sarah Vaughn een liedje gezongen dat Marlène Dietrich ook van plan was te gaan zingen: 'I can't give you anything but love'.

Marlene Dietrich en Godfried Bomans 1963

Photo: Archief Freewave Nostalgie

Maar er gebeurde meer toen zij een Edison voor haar totale repertoire kreeg uitgereikt en, vergezeld van een toespraak, het beeldje werd aangeboden door Godfried Bomans, waarvan de

geschreven pers en zeker ook een deel van de kijkers, constateerden dat deze niet geheel fris aan de taak was begonnen en zeker al te veel had gedronken. Een eigen conclusie kan worden getrokken als je de toespraak van Godfried Bomans, die bewaard is gebleven, zelf bekijkt: <https://www.youtube.com/watch?v=UtBdGw7OCdI>

Het Parool vroeg zich de volgende maandag af of het Nederlandse kijkerspubliek wel had gezien hoe het gezicht van Dietrich verstrakte toen de toespraak van Bomans begon: 'En ze dacht 'wat gaat er gebeuren?' De zaal zat in grote spanning. Maar alles ging goed. Marlène kuste Bomans twee keer. "Zij was dankbaar", verklaarde Bomans later.'

Vooraf de opmerking dat Marlène Dietrich hoog kwetsbaar was, gelijk aan elke vrouw, viel verkeerd bij een groot deel van schrijvend Nederland. Bomans zelf stelde dat Dietrich totaal open stond voor de speech en zij vooral mensen, die tact en respect kunnen opbrengen, graag naast zich heeft. Ook stelde hij dat Dietrich het zeer had geapprecieerd dat hij haar als vrouw belicht had in zijn speech. Aan andere artiesten meldde, volgens het Parool, Marlène dat de toespraak 'not funny at all' had gevonden, waarna ze verdween naar haar kleedkamer.